

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Reginonis Abbatis Prumiensis Libri Duo De Ecclesiasticis Disciplinis & religione Christiana

Regino <Prumiensis>

Parisiis, 1671

Ad Primam Appendicem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14622

AD PRIMAM
APPENDICEM.

- c. 1. **E**PISTOLA PESSIMA] Intelligit epistolam quam Aldebertus hæreticus publicabat, quæ verò relecta & damnata est in Concilio Romano sub Zacharia Papa celebrato. Ejus epistolæ hoc initium erat : *Incipit epistola Domini nostri Iesu Christi Filij Dei, quæ in Hierosolyma cecidit; & per Michaël Archangelum ipsa epistola inventa est ad portam Effrem &c.*
- c. 39. Auctor istius appendicis hunc canonem laudat ex *canonibus orientalium antiquorum patrum cap. xx.* id est ex collectione Martini Bracarenfis. Burchardus tamen refert ex epistola Fabiani Papæ ad orientales missa, ubi non extat. Re autem vera est Concilij Neocæsariensis, ex quo illum in suam collectionem transtulit Martinus Bracarenfis.
- c. 40. **QUI SERVILI CONDIT.**] Cùm ista jamdiu desierint poni in libris pontificalibus, in quibus olim in ordine ad celebrandum sacros ordines primò legebatur admonitio quæ certas personas secundùm canones removebat à sacris ordinibus, in primis verò servos, nisi libertatem à dominis suis consecuti essent, visum est in fine istarum Notarum edere fragmentum ex veteri libro pontificali MS. qui nunc extat in bibliotheca regia, ut hinc saltem colligamus veterem morem.
- c. 43. **CRIMINE ADULTERII**] Ita tum vocabant facinus viduarum quæ post susceptum habitum religiosum ad nuptias transferant. De iisdem agit caput lvi. istius appendicis & caput xlv. secundæ, ubi viduæ istiusmodi *indubitanter adulteræ esse manifestantur.* Vide porrò illustrem historiam cujusdam viduæ in hoc adulterij genus prolapsæ in Notis nostris ad Agobardum pag. 135.
- c. 44. Canon iste Arausicanus ita habet in tomo primo Conciliorum Galliæ : *Raptorem verò talium &c.* Editio Isidori apud Merlinum : *Ejus verò repudiatorem &c.* Codex MS. Reginonis : *Ejus verò roborem &c.* Ex

NOTÆ AD REGINONEM. 598

quo nos fecimus *robatores*. Robatores antiquitus dicti I. APPENDIX. qui rem quampiam per vim auferbant. Et primò quidem, ut rectè adnotat Spelmannus, de iis dicebatur qui viatoribus robas vel raubas tulissent, id est, vestes. Titulo xix. legis Salicæ cap. x. ut quidem citatur à Vossio in libro secundo de vitiis sermonis: *Si quis alterum in via adfallerit, & eundem raubaauerit*. Raubare autem, ut idem adnotat in libro primo, est corruptum ex Latino *rapere*. Itaque sive *raptorem* legamus in hoc capite, sive *robatores*, manet idem sensus. Sed de hoc tamen censuimus admonendos esse lectores.

Caput istud non reperitur inter vulgatos canones c. 50. Africanos. Apud Ivonem verò parte vii. cap. 145. & Gratianum 27 q. 1. c. 34. citatur ex epistola Nicolai Papæ ad Karolum Archiepiscopum Moguntinum & suffraganeos ejus. Fieri sanè potest ut ista à Nicolao scripta sint, petita autem ex quodam canone Africano quo, sicut multis aliis, caremus.

Citat hunc locum vir clarissimus Joannes Morinus c. 53. in appendice libri de pœnitentia pag. 39. vocatque Decretum in Conofurth. Scilicet vir doctissimus eo deceptus est quòd liber majusculis literis scriptus *infra* habeat in extrema linea, in sequenti verò *conofurth*. quod ille legit *infra Conofurth*. Nemo tamen non videt ultimam syllabam prioris lineæ conjungendâ esse cum primo vocabulo sequentis, adeoque legendum *Franconofurth*. Quid sit autem Franconofurth omnes intelligunt.

NUENDUM] Ita omnino scriptum est in veteri codice. Pro quo videtur legendum esse *Petendum*. Nisi si *nuendum* idem valet.

ADALVVINO] Mirum est quàm longè abierit c. 57. nomen Episcopi ad quem scripta est ista Nicolai epistola, tum etiam sedis cui is præsidebat. Apud Burchardum scripta dicitur *Adalvino sanctæ Vivenensis Ecclesiæ Archiepiscopo*. Apud Ivonem parte vii cap. 65. *Adalvino sanctæ Viennensis Ecclesiæ Archiepiscopo*. in margine verò postremæ editionis *Vivanensis*. & cap. 152. *Alumino Junariensi Episcopo* Apud Gratianum dist. 27. cap. 6. *ad Albinum Viennensis Ecclesiæ Archiepiscopum*. Quo loco adnotant Correctores Romani valde variare hæc nomina in exemplaribus & apud Burchardum & Ivonem. Veræ ac legitimæ inscriptionis ignoratio ex-

¶ APPENDIX, randi causa fuit eruditissimo Archiepiscopo Tarracoenfi Antonio Augustino. Is enim lib. 11. de emendat. Gratiani dialogo xv 11. Gratianum emendare in hoc loco conatus, existimat Albinum, ad quem epistolam illam Nicolai scriptam esse legebat, eundem esse quem alij Januensem Archiepiscopum, alij Jovanensem Episcopum vocant. Sed ut finis tandem imponatur tantæ discordiæ, constituenda est vera lectio. Scripta igitur fuit epistola ad Adalvvinum Juvavensem Archiepiscopum, ut fidem facit codex MS. Reginonis, tum etiam vetus canonum collector anonymus MS. in bibliotheca regia. Juvavum autem idem esse ac Salzburgum notius est quàm ut testimoniis egeat. Adalvvinum portò tenuisse cathedram Salisburgensem constat ab initio pontificatus Nicolai; & anno DCCC LXX. interfuit Concilio Colonienfi. Viennæ sanè nullus hac tempestate Archiepiscopus fuit Albinus neque Adalvvinus. Ado enim successit Agilmaro anno DCCCLIX. & obiit anno DCCCLXXIV.

NOTÆ

AD RHABANUM.

Petrus Stevartius, qui primus hanc epistolam vulgavit, ita edidit: *Dilecto fratri Heribaldo Alcedronensi antistiti Ab. Rhabanus &c.* haud dubiè quia ita scriptum reperit in vereri codice. Vocem autem illam *Ab.* in margine interpretatur *Abba.* Verùm hæc interpretatio admitti non potest, cùm Rhabanus tum Abbas non esset, sed Archiepiscopus Moguntinus. Itaque vox *Ab.* superflua est in hoc loco, rejiciendâque inter errata librariorum. Ob eam causam nos illam sustulimus.

PITTATIO] Apud Stevartium legitur *petratio.* pro quo ipse reposuit in margine *pittatio.* Neque dubium ullum est quin ita legi debeat. Zacharias Papa in epistola ad Theodorum Episcopum Ticinensem: *Pittacium quod nobis tua veneranda fraternitas obtulit.* Idem in epistola cxlii. inter Bonifacianas: *Continebant enim capitula in pyctacio ab eis porrecto &c.* Et alibi sæpissime. Propterea, nos retinimus in textu emenda-